

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre . 6 kor — fl.	Félévre . 9 kor — fl.
Negyedévre 3 kor — fl.	Negyedévre 4 kor 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓIVATAL:

Debreczen, Fűtér Biedermann-palota földszint, az udvarban belül.

Vagy pártbomlás, vagy kormányválság.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Furcsa és nagyon megfigyelni való tünetek merülnek fel mostanában a szabadelvű pártban az összeférhetlenségi javaslat körül.

Ez a kérdés, amelyet a kor-szak szelleme vetett föl, ha szabad ezt mondani, valóságos égő üszök. Tegnap is, ma is nyilatkozatok jelentek meg a sajtóban, amelyek a hangulatot nem világítják meg egészen, csak homályosan, ködösen, de mégis elég jellemzők.

Nem is említjük, hogy kik a nyilatkozók, kik azok, akik — ha bár burkoltan is — frontot csinálnak valami ellen, vagy valaki ellen. Gajári, vagy Tisza István, vagy Szilágyi: a név nem egészen mellékes ugyan, de fontosabbak azok a tényezők, amelyek a kormánypárt hangulatát jellemzik ebben a kérdésben.

Bizonyos, akárhogy leplezik is, hogy az összeférhetlenségi törvényből kifolyólag nagy forrongás

van a pártban, amely abban az arányban, amelyben titkolni és elnyomni akarják, folyton harapózik és terjed. A szabadelvű pártban harsányan kiáltják, hogy aki a javaslat ellen akar szavazni, annak az ellenzéken és nem a kormánypártban van a helye. Ezek ellenében Széll Kálmán minduntalan kijelenti, hogy az összeférhetlenségi törvény kérdése egyáltalában nem kabinet-kérdés s mindenkinek szabadságában áll meggyőződése, vagy lelkiismerete szerint szavazni.

Ez bizonyára ellentétben van a többség harsány kiáltásával, de egyszersmind kapcsolatban azzal a hangulattal, amely viszont igazi ellentétben van azokkal, akik a javaslat föltétlen megszavazását követelik. Még azok sem akarják, hogy a javaslatból végrehajtható törvény legyen, akik azt kiáltva követelik. A háttérben ott guggol rejtve a szándék, hogy akár szigorítással (ami a végrehajtást lehetetlenné teszi), akár enyhítéssel megheiusítsák a törvényt.

Bármelyik rész erősebb, valószínű az, hogy ebből a kérdésből

vagy pártbomlás, vagy éppen kormányválság lesz. Előbb-utóbb elkerülhetlen lesz egyik-másik, de az is lehetséges, hogy hamarosan előáll mindkettő.

Ha a magyar közmondás azt tartja, hogy két dudás egy csárdában meg nem fér, akkor, ha csakugyan bölcsesség van a közmondásban, ez is igazolja a feltevést.

Valószínű, hogy majd megkísérlenek valamelyes paktumot a bomladozók között.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház mai ülése.

— Távirati tudósítás. —

A mai napon is hatalmasan hullámzott az Adria. Az ülésen mindjárt Rosenberg Gyula és Rakovszky István csaptak össze, erősen szikráztatva kardjukat egymáson, de nagyobb baj nem lett belőle. Aztán általános mozgás közt Tisza István került sorra. Védelmezte az Adriát, a „közgazdasági tevékenységet” és a saját maga személyét. Azt mondta, hogy: Baross Gábor buzdítására vállalt igazgatóságot az Adriánál. Olykor erősebb hangnembe fogott.

Az új házas.

— *Tipus universalis.* —

Irta: **Lovassy Andor.**

(Folyt. és vége.)

Pár hónap mulva benyílt a kávéház ajtaján és ravasz fufanggal így szól: hé pinczér! Nem volt itt Gyömörödi Marci ur?

Persze, hogy nem volt ott: de azért Muki leül a sarokba és rendel egy piccoló kapuczinert. Ejnye, ejnye hogy nem jön az a Gyömörödi Marci! De jönnek helyette a régi jó barátok:

— Nini, a Muki, a kedves jó Muki! Hát te kiszabadultál a ketreczből?

Muki ravaszul mosolyog.

— Gyere, ülj le, igyál!

— Nem vagyok szomjas.

— Akkor ülj le velünk egy párthi kalaberre.

— Nincs nálam pénz.

A világért rá nem tudnák venni a gonoszagra; de azért odaül gibiczkedni. A régi, csataedzett vitézből, hitvány csatlós lesz. Sebaj!

Az asszony nyugtalankodik. Már itt a vacsora ideje és Muki még sincs itthon. Végre nyolcz óra felé haza jön.

Hol voltál, te Kósza Gyurka?

Erre a Muki kitalál valami ügyes hazugságot. Dolgozta a restáncziát, pusztította az aktákat. Szidja a vármegyét, a mely megöli a tisztviselőt, mint a rossz gazda az igáslóvat.

Az asszony is kifakadt a vármegye ellen, de végre lecsillapul és vacsora közben odanyújtja a kappan sarkantyuját kedves férjének, hogy gondoljanak valamit és törjék szét.

Muki szerencsés, neki törik a sarkantyú taréja.

Az asszony pedig gyanakodva rázza a fejét: Muki, te hazudtál!

De Muki ügyes, mint egy kigyó és kisiklik a gyanu hálójából.

Egy év mulva, midőn már kis Muki is van a háznál, a figyelmes családfe csörgős babát visz haza az apróságnak és struczollas kalapot a mamuskának.

Az asszony örül. Mivel háláljam meg ezt neked édes kis uram?

— Mivel? Tudod mivel?

Na szólj, beszélj!

— Adj nekem hetenként egy napi kimenőt.

A kis menyecske elszomorodik, de végre is beleegyezik — a kalap miatt: hanem kiköti, hogy csak a kaszinóba szabad menni és legkésőbb kilencz órára otthon kell lenni.

Ugy is lesz! Muki pár hétig a kaszinóban kártyázik; este a rendes időben hazamegy, semmi baj nincsen, mert Muki csak kaláberezett.

Egyszer azonban a lánczát széttepett tigris belemerült a nemzeti játékbá és a ferblin elveszti a félhavi gázsit.

Megyek utána! kiált fel nagy lelkesedéssel és a másik felével harcol tovább.

Telik az idő: kilencz, tíz óra is elmulik; végre éjfélkor plüre vágódik Muki.

Most már se pénz, se vacsora, se becsület, se kapukules.

Barátaitól kér kölcsön néha egy-egy forintot és elmegy a többiekkel a kocsmába halestélyre.

A hal átkozott, ha másodszor a maga levében fűrésztik. Bort kíván a hitvány hulló és bort kíván a bánatos Muki is.

Uj posztóraktár

A Tisza-palota udvarán

legfinomabb posztó és gyapjuszövetek

eredeti gyári árban

KUPFER JÓZSEF vezetése alatt DOMÁN és KURZ.

— Ne köztökdjék: kiáltotta Ugron Gábor. Itt nem párbajozásról, hanem az igazságról van szó.

→ Negyven éves vagyok, de még csak egy párbajom volt, felelt Tisza István gróf.

— De hányat csinált! feleltek.

Tisza gróf után Hegedüs Sándor miniszter beszélt hosszan, rendkívül részletesen, a számadatok valóságos tengerén uszva, védelmezte az Adria szerződést. A karzat, melyet teljesen megtöltött az elegáns közönség, csalódott várakozásában, mert Tisza István is, a miniszter is unalmas volt. Pedig Rakovszky rajta volt, hogy az ülés érdekes legyen. Folyton közbeszólt, úgy, hogy néha három-négy ember párbeszédévé vált a tanácskozás. Az elnök Perczel Dezső, gyakran csöngetett, egyszer Pichler Győzöt, mert kissé hosszúra talált nyulni a közbeszólása, rendre is utasította. Olykor hevessé vált a szóváltás.

— Ne beszéljenek folyton közbe: kiáltotta Berzeviczy.

— Most nem a papirgyárról van szó: vágott burkolt célzással Rakovszky.

Olykor Hegedüs is erősebb hangon beszélt.

— Felelősségem és becsülete van itt latban, kiáltotta harsány hangon.

— Inkább felelőssége: válaszolt Rakovszky.

Többnyire higgadtan igyekezett beszélni a miniszter, aki polemizált Rakovszkyval és Pichlerrel s azt igyekezett bizonyítani, hogy az Adria, ha a szerződésben kikötött kötelezettségeket teljesíti, jól meg szolgálja a szubvenciót és adómentességet.

A képviselőház üléséről a következő részletes távirati tudósításban számolunk be:

A Ház élénk érdeklődése mellett folytatták ma is az „Adria” tengerhajózási

A cigány és Muki kocczint, mint hajdan a régi jó világba.

Már a hajnal is derengeni kezd, mikor hazafelé indul. Czirfizza a lépést, mint egy balletmester; végre megáll a kapu előtt. De hiába áll ott, mert az be van zárva. Végre is a kerítésen kell átugrani, nehezen megy, de mégis sikerül.

Hallgatózik a hálószoba ajtaján. A kis Muki sir, acsarkodik odabenn; ketten csitítják, a mama meg a nagymama.

Végre megszólal az egyik: csitt, hallgas te korhely; éppen olyan lump leszel, mint apád!

Azután megszólal a nagymama: hadd el leányom, az édesapád is így kezdte, mint a te férjed; de az első alkalommal szigorúan fogtam és nem mert többé kiugrani a hámból.

Mikor ezt a beszédet hallja Muki, visszamászik a kerítésen és másnap délben kerül haza, a mikor is kegyetlenül szidja a vármegyét, hogy még éjjel is dolgoztatja tisztviselőit.

De az asszony nem a vármegyét szidja már, hanem Mukit.

társaság szerződésének tárgyalását Perczel Dezső elnöklése alatt.

Több jelentéktelen bejelentés során bemutatta az elnök dr. Morzsányi Károly mandátumát. Morzsányi személyesen is megjelent az ülésen.

Napirend előtt személyes kérdésben kér szót Rosenberg Gyula. Rakovszky István többek közt azt mondta róla, hogy ő a közgazdasági bizottság ülésén részt vett, mikor az Adria-javaslatot tárgyalták. Egyszerűen kijelenti, hogy aki neki azt mondta, hogy ő a közgazdasági bizottság ülésén ott volt, az hazug.

Rakovszky István fölolvass egy tudósítást, melyből kitűnik, hogy Rosenberg részt vett egy ankéten, melyen az Adria ügyét tárgyalták. És ott nagyon védelmébe vette Adriát.

Rosenberg Gyula: Az nem közgazdasági bizottsági ülés volt, hanem ankét.

Rakovszky István: A képviselő ur tehát kissé elkésett a dementijével.

Rosenberg Gyula azt feleli, hogy ő az ankéten az Adria megbízásából volt jelen. Ezt megfogja tenni ezentúl is. De ez egyáltalában nem ütközik össze az ő képviselői tisztségével és köteleiségeivel.

Lukács Gyula is személyes kérdésben szólal föl. Rakovszky szombaton egy közbeszólására azt mondta: „Én a képviselő urral nem voltam Fiumében tanulmányuton.” Fölszólítja Rakovszkyt, nyilatkozzék, gyanúsítás akart-e ez lenni.

Rakovszky kijelenti, hogy a gyanúsítás tőle távol állott. Tényleg sajnálja, hogy nem volt Lukácsal Fiumében, mert Lukács, mint tengerész szakember, igen becses fölvilágosításokat adhatott volna akkor.

Következik a napirend.

Gróf Tisza István szólal föl és foglalja közbe Rakovszky beszédével. Kifejti, hogy kellő számú hajójáratot az „Adria” csak úgy tarthat fenn, ha kellő szubvencióban is részesül. Majd bizonyítja, hogy a mit Rakovszky a szabad hajózás dolgában a tiz hajóról mondott el, tarthatatlan. Reális számítás szerint az Adria nem kap ezentúl többet évi 400,000 koronánál, de ezért aztán jelentékeny több hajójáratra van kötelezve.

Polónyi Géza: Az igazságot kell kideríteni (Meg-megújuló zaj.)

Elnök (csönget.) Csendet kérek! A Ház szombaton két órán át türelmesen meghallgatta Rakovszky képviselő urat, a méltányosság kívánja, hogy hallgassa meg szintén türelmesen a szónokot. (Helyeslés.)

Tisza István: Sajnálom, hogy nem hallottam Ugron Gábor ur közbeszólását.

Ugron Gábor: Azt mondtam, hogy nem tűrünk kötekedést. Ezt a kérdést párbajjal elintézni nem lehet.

Tisza István: Ugyan kérem, hagyjuk félre a párbaj kérdést. Az unalmas. Az ember meg csinálja, ha kell, de azt hiszem engem csak nem érhet az a vád, hogy keresem a párbajt. És tényleg érdemleges kérdéseket párbajjal elintézni nem lehet!

Kimutatja azután a szót, hogy Rakovszky egyéb állításai is csaknem egytől-egyig tévesek voltak. Rossz szolgálatot

tesznek a magyar társadalomnak azok, akik a tisztességet és becsületet pártszempontból ítélik meg. A javaslatot elfogadja. (Zajos helyeslés a jobboldalon.)

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter szólal föl erre. Objektív módon akarja megadni a fölvilágosításokat és helyre akarja igazítani a tévedéseket. Az a vád, hogy a javaslatot úgy csinálta meg, hogy szaktestületeket nem is hallgatott meg az ügyben, alaptalan. A javaslat és szerződés előkészítésének alapját a kamarai és konzuli jelentések meg a forgalmi adatok képezték. Egyes pontok, melyeket Rakovszky most kifogásol, már benne vannak az Adria előbbi szerződésében, melyet a Ház 1891-ben tárgyalt. Az a régi szerződés a mostani újtól csak abban különbözött, hogy kevesebb hajójáratról és tonnatartalomról volt szó benne. Akkor 1891-ben a székhelyi szónok, Töri Kálmán, pártja megbízásából elfogadta a javaslatot.

Pichler Győző: Nem az a kérdés, hogy akkor mit beszéltek, hanem mit beszélünk most. (Nagy zaj.) Beszéljen a magyar ipar védelméről.

Elnök: Kérem, egy-két közbeszólás talán még megengedhető, ha nem is a házszabályok értelmében. De Pichler képviselő ur egész beszédeként mond el közben (Derültség.), pedig most a kereskedelmi miniszter urat illeti a szó.

Hegedüs Sándor: Igaztalan vád, hogy az „Adria” valóságos monopóliumot kapott. Ezt igazolhatja adatokkal.

Nagyon kívánatosnak mondja, hogy a külfölddel az összeköttetést mindinkább szélesebb alapra fektessük s hogy ezt ezzel a szerződéssel elérjük, azt bizonyítani felolvassa az erre vonatkozó sportstatisztikát. Nagyon kívánatos ennek fejlesztésére az Adria.

Rakovszky István: Ez nem áll.

Berzeviczy Albert: Halljuk a minisztert! Ne beszéljen mindig közbe.

Rakovszky: Hisz önök inkompatibilitások beszélnek mindig közbe.

Szerb György: Visontai beszél a miniszterelnökkel. (Zaj. Elnök folytonosan csönget.)

Hegedüs Sándor miniszter: Mindenkor akceptálni akarja a kifogásokat s azokat fel is fogja használni. Hibákat javítani nem felelősség, de becsületbeli köteletségnek tartja a hiányokat pótolni. (Zaj, helyeslés jobbról. Elnök figyelmezteti Rakovszkyt, hogy ne zavarja a szónokot.) Hegedüs S. miniszter folytatja a járatok listáját, kimutatja, hogy ezek a járatok felölelik az egész világot, közvetítik mindenütt a kereskedelmet és forgalmat.

A szünet után Hegedüs miniszter szólal föl, álláspontját védve, miközben Polónyi Géza kérdést intézett a miniszterhez, hogy igaz-e, miszerint a Wiener Bankverein három millió províziót kap az egész ügyletből?

Végül gróf Tisza István szólal föl személyes kérdésben.

Holnap folytatják.

POLITIKAI HIREK

A kvótaküldöttség. A magyar kvótaküldöttség tegnap ülést tartott, melyen résztvettek Széll és Lukács miniszterek. Elnöknek ismét Tisza Kálmánt, előadónak Falk Miksát választották. A küldöttség elhatározta, hogy a miniszterelnök közvetítésével közli az osztrák kvótaküldöttséggel, hogy hajlandó a szóbeli tárgyalások megajátására. A magyar kvótaküldöttség legközelebbi ülését március 28-án fogja Bécsben a magyar miniszteri palotában megtartani.

Az új püspök kinevezése. Mint egyházi körökben értesülnek, a kormány az üresedésben lévő székesfehérvári, győri és szombathelyi püspöki méltóságok betöltését az általános képviselőválasztások utáni időre öhajítja halasztani.

Mit tárgyal a városi közgyűlés?

Debreczen város törvényhatósági bizottsága március hó 28-ik napján, csütörtökön délelőtt 9 órakor a városháza nagytanácsstermében bizottsági rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő:

1. Polgármesteri jelentés.
2. A kereskedelemügyi miniszter leirata Debreczen város közönségének a párisi kiállításra való részvevését nyivánított elismerése tárgyában. Vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata, a párisi kiállítás közoktatásügyi részében való közreműködésért elismerés nyilvánítása tárgyában.
3. Földmivelésügyi miniszter leirata, melyben a város közönségének a pallagi gazdasági tanintézet építkezési ügyében tanúsított előzékeny eljárásért, köszönetét fejezi ki.
4. Belügyminiszter leirata, a Borus Béla városi őrnök szabadságolása tárgyában hozott közgyűlési határozat megváltoztatásáról.
5. Belügyminiszter leirata, az ifjú Orosz László rendőr-fogalmazó által megfellebbezett közgyűlési határozat helybenhagyásáról.
6. Hevesvármegye közönségének átirata a hazai iparpartólása és a vámmközösség megszüntetése tárgyában, az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának támogatása iránt, tanácsi javaslattal.
7. A bizottsági közgyűlés által kiküldött öt tagu bizottság jelentése a házipénztárban előfordult fennakadás okainak vizsgálata és annak folyamatban léte tárgyában.
8. Tanácsi előterjesztés, a közigazgatási bizottságnak az 1900 ik egész évről szóló jelentése tárgyában.
9. Ugyanaz, mely mellett az 1901 évi január hó 28-án tartott számonkérőszék jegyzőkönyve, főispán úr ő méltóságának átiratával együtt bemutatattik.
10. Ugyanaz, az 1860 75 évekről legelőadó hátralékok törlése iránt.
11. Ugyanaz, többnemű házipénztári hátralékok törlése iránt.
12. A debreczeni izraelita iskolaszéknek tűzifa segély iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.
13. A lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesületnek kérvénye, alapszabályainak díjmentes kinyomtatása és évenként 100 korona összegig a városi nyomdában ingyen nyomtatás engedélyezése iránt, tanácsi javaslattal.
14. Tanácsi előterjesztés, az eddigi városi kezelés alatt levő „Kossuth Lajos lelenczház”-alaprak, a lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület részére átadása tárgyában.

15. Ugyanaz, a városi szeszkereskedés számadásainak megvizsgálásáról és ezen üzlet tovább fentartása tárgyában.

16. Ugyanaz, az esküdtképes egyének 1902 évi alaprajstromának összeállításához szükséges előmunkálatok elrendelése és az összeíró bizottság kiküldése, továbbá ugy ezen mint a gazdasági munkaadók összeírása költségeire 2060 koronának megszávozása iránt.

17. Ugyanaz, a debreczeni tanyabirtokok eladását korlátozó statutum hatályon kívül helyezése iránt.

18. Tanácsi előterjesztés a „Komáromi-ház” javítása és a bűnügyi-osztály hivatalos helyiségeinek hiányai s új helyiség előállítása tárgyában.

19. A „Csokonai nyomda felebbezése a város papírszükségletének biztosítása tárgyában hozott tanácsi határozat ellen, tanácsi javaslattal.

20. Steiner Jakab volt városi állatorvos felebbezése.

21. Juhász Dávid városi rendőr felebbezése, a nyugdíjazási ügyében hozott tanácsvezetés ellen, tanácsi javaslattal.

22. Fejér Lajos és társai napdíjas őrnöknek drágasági pótlék iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.

23. Porosin Ambrus és társai lovasrendőröknek fizetésemelés iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.

24. Mile Miklós hajdú nyugdíjaztatási ügye, tanácsi javaslattal.

25. Tanácsi előterjesztés több városi rendőr nyugdíjazási ügyében.

26. Csurka Lajos volt lóvásártéri dijszedő kegydíj iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.

27. Bagi Imre polgárosítási ügye, tanácsi javaslat kíséretében.

28. Tóth József polgárosítás iránti kérvénye, tanácsi javaslattal.

29. Vedres Istvánné Pető Juliánna bábaoklevelének kihirdetése.

VIDÉK.

Élve eltemetett kis leány. — A hevesi homokbányában a homokásók halk nyöszörgést hallottak. Odasiettek, ahonnan a hangok hallatszottak. A hang mindig gyengébben, elhalóbban hangzott; a homokásók rémulve látták, hogy egy nagy földomlás alól egy kis szoknya széle látszik ki. Elhárították gyorsan a földet és alóla egy haldokló kis leányt emeltek ki. Nyomban felismerték, hogy ez Volyon Ferencz hevesi földműves nyolcz éves kis Annuskája, kit a gondatlan anya homokért kiküldött e veszélyes helyre, ahol a kiálló földorom ráomlott. Halva vitték haza, hogy aztán még egyszer eltemessék a szegény ártatlan kis áldozatot.

Ezüberek a máglyán. Nyirő Károly gulácsi lakos, az ottani birtokosok tapolczai tejszállítója harmadfél éves kis fiával Gulács felé igyekezett egyfogatu kocsiján. Az ittas ember szivarra akart gyujtani, de oly szerencsétlenül, hogy az eldobott égő gyujtóól a kocsiiban levő szalma is meggyuladt, melynek tűzét a lengedező szél még jobban szította. Az apa és fiu ruhája szintén tüzet fogott. E veszélyes helyzetben az ittasságában tehetetlen ember sem magát, sem égő kis fiát nem volt képes menteni. Mint egy égő fadarab, ott feküdt a lángok közt. Kis fia lángoló ruhával kiugrott a kocsiából s futni

kezdett. Éppen a legválságosabb pillanatban érkezett a helyszínére egy tapolczai polgár, ki nagy önfeláldozással az áldozatok mentésére siített. Az égő kis fiut elfogta, a még rajta lévő égő ruhafoszlányokat testéről letépte. Az apát is kicserelte a lángokból. Testükről a ruha az utolsó foszlányig leégett s iszonyu égési sebeket okozott mindkettőjüknek. Nyirő néhány nap mulva kiszenvedett, fiának állapota szintén reménytelen.

Kőműves legény az esküdtszék előtt.

— Esküdtszéki tárgyalás. —

Debreczen, március 26.

Még a mult évben történt az a tragikus eset, amelynek hőse tegnap a debreczeni esküdtszék előtt állott. — Harangi János kőműves legény volt a vádlott, aki összeszóalkozás közben csuprot vágott a bátyja halantékához, úgy hogy Lajos bátyja másnap nagy beteg s harmadnapra már halott lett.

Ezért emelt Harangi János ellen halált okozott súlyos testi sértés miatt vádat a királyi ügyészség s ezért állott tegnap a fiatal kőműves legény az esküdtszék előtt.

A tárgyalás lefolyásáról tudósítónk a következőket írja:

A tárgyaláson dr. Szeőke István törvényszéki bíró elnököl. Bírák: dr. Oláh Miklós, Kolbenhayer Kálmán. Ügyész: dr. Horváth István. Védő: Dr. Bacsó Dezső.

Az esküdtszék tagjai lettek sorsolás útján: Ifj. Áron Manó, Kerpely Kálmán, Biczó Gyula, Kulcsár Gábor, Mendelovics Lajos, Szép József, Ferenczy Ferencz, Szatmári Mihály, Csontos Péter, Kubai Alajos, Tikos István, Rosenthal Sándor, Glück Venczel.

Első sorban a vádirat olvastatott fel és azután Elek Harangi János kihallgatására került a sor.

Elnök: Megértette mivel van vádolva, bűnösnek érzi magát?

— Nem érzem magamat bűnösnek.

E. Ki nevelte magukat édes apja vagy Lajos bátyja?

— Lajos bátyám.

E. Hogy bánt magukkal?

— Ütött, vert, ha valamit kért tőlem és nem adtam oda, rögtön felfofozott.

E. Beszélje el, hogy történt bátyjával a szerencsétlenség.

— Sok pálinkát ittam, már reggel részeg voltam és ittas fővel levertem a csuprokat. Akkor elmentem hazulról és ismét ittam. Délután nem mertem haza menni, mert féltem, hogy Lajos megver. A szomszéd lakásban Aszódiéknál huztam meg magam. De mikor ki akartam menni, hogy az ölben lefeküdjem, Lajos észrevett. Behívott, felfofozott, székem emelt rám és azzal ijesztett: „Vigyázz magadra, mert úgy meghánylak, hogy megdöglesz”. Ekkor megijedtem, felkaptam a mellettem levő kis csészét és bátyám felé dobtam.

E. Miért hajította hozzá? meg akarta sérteni?

— Nem, csak védtem magamat.

E. Hol érte Lajost a csupor?

— A homlokán és mindjárt a fejéhez kapott.

E. Mikor békültek ki?

— Akkor vége lett a veszekedésnek.

E. Nem panaszkodott Lajos, hogy fáj a feje?

— Nem, csak vasárnap reggel halottam, hogy éjjel rosszul volt.

E.: A testvérét halála előtti napon meglátogatta a kórházban, mit látott akkor?

— A homlokán egy krajczár nagyságu kék folt volt.

E.: Tud arról, hogy a testvérét akkor tájban másutt megverték?

E.: A cigányok azt mondták, hogy a nagyerdőn szódavizes üveggel megütötték.

E. Az a vád ön ellen, hogy az a csuporütés okozta a halált? Mit szól ehhez?

— Én csak egy kis csuprot dobtam hozzá, nem volt szándékom megbáutani, el sem képzeltem, hogy attól az ütéstől meg is halhat.

Harangi Bálint, a vádlott apja nem akart a fia ügyében vallomást tenni.

Harangi Bálintné, a vádlott édes anyja pedig fiával egybehangzóan adta elő a történeteket. A többi tanuk szintén az ő vallomásukat erősítették meg.

Végül dr. Fráter Imre és dr. Izsó János orvosszakértők mondtak véleményt, és az igazságügyi orvosi tanács külön véleményét olvasták fel. Ez utóbbi szerint Harangi Lajos halálát a csupor által okozott ütéstől származott komplikációk idézték elő.

Az iratok felolvasása után a törvényszék délután három óráig felfüggesztette a tárgyalást.

Délután került volna a sor az esküdtekhez intézendő kérdések megfogalmazására, azonban ezt megelőzőleg dr. Horváth István kir. ügyész emelkedett szólásra és arról a helyről, a hol a bűnösök ellen vádbeszédet szokott intézni, most, mert arról győződött meg, hogy Elek Harangi János ártatlanul van súlyos cselekménnyel vádolva, — védő beszédet mondott és a vádat elejtette.

Természetesen a tárgyalást nyomban berekesztették és a vád alól így feloldott kőmives legény bántatlanul hagyhatta el a törvényszéki palotát.

§ Az ondódi rablógyilkos bírái előtt. Ma újra esküdtszéki tárgyalás lesz a törvényszéknél. Kiss Tóth János, egy fiatal legény ember kerül bírái elé, aki a múlt nyáron megölte és kirabolta a gazdáját. Szilágyi Károly nevű gazdájánál pénzt sejtett s orozva, álmában rontott rá. Egy fejszével ketté hasította a fejét, azután kirabolta és megugrott. Kiss Tóth Jánost azonban csakhamar elfogta a rendőrség s gyilkos tettéért ma ül felette törvényt az esküdttörvényszék.

SZÍNHÁZ.

Fedák Sári harmadik vendéjátékát a Három pár cipő című vígjátékban tartotta meg. Ujból zsufolt ház közönsége tapsolt a kedves színésznőnek, aki pajkos jókedvvel játszotta meg a Léni szerepét. Viharos hatást gyönyörködtető tánczaival ért el, amelyeket graeciözitással lejtett el. Virágot, tapsot bőven kapott, a kihívásoknak nem volt vége-hossza s előadás után ifjusereg vette körül kocsiját, virágcsokrából kiki vett egy szálát magának s azután, kifogták a lovakat s vonszolták a kocsit a Fedák Sári Péterfia-utczai lakásáig, ahol újra és újra megéljenztek.

A debreczeni szinikerület.

A városi tanács megbízásából Oláh Károly tanácsnok, színházi felügyelő tegnap Nyiregyházán járt, hogy a debreczeni szinikerület ügyében a már általunk több ízben ismertetett alapon a szerződési feltételeket megbeszélje s az egyezséget megkösse. Oláh Károly tanácsnokkal elment Komjáthy János szinigazgató is. Nyiregyházán rendkívül szívélyes fogadtatásra találtak a polgármester, tanácstagok és szinügyi bizottság részéről. A tárgyalás sem maradt eredménytelen, mert amit Debreczen is hön óhajtott, Nyiregyháza érdemes férfiai nem zárkoztak el a kivánság teljeitése előtt, sőt a szinügy javára, készséggel léptek Debreczennel szövetségre. Hogy a szövetség teljes legyen, Oláh Károly tanácsnok még M.-Sziget hatóságát keresi fel. — Itt említjük meg, hogy Komjáthy János már az ősszel megakarja valósítani az a tervét, hogy Debreczenben és Nyiregyházán egyszerre s egyidőben párhuzamos előadásokat rendez.

ÚJDONSÁGOK.

Mindazoknak az új előfizetőknek, akik már most és leg úább egy negyedévre előfizetnek lapunkra, április hó elsejéig ingyen küldjük a Debreczeni Ujságot.

* **A légszeszgyár bemutatása.** A debreczeni légszeszgyárat, amely január óta a város tulajdonát képezi, hétfőn délután a sajtó munkásai s más meghívott vendégeknek befogják mutatni. A mióta a légszeszgyár fenn áll, soha sem gondoltak arra, hogy az érdekes épület belső világát idegenek előtt is felfedezzék; most azonban, hogy a légszeszgyár a város tulajdonát képezi, a gyár igazgatósága örömmel siet megragadni az alkalmat, hogy a gyár, annak kezelése, üzletmenete s már eddig elért sikeréről képet nyújtson. A légszeszgyár bemutatása hétfőn délután három órakor történik meg.

* **A debreczeni jótékony nőegyesület** 1901. évi márczius hó 31-én délután 3 órakor az árvaház üléstermében választmányi ülést tart. Tárgyak: 1. Évnegyedes segélyosztás. 2. Folyó ügyek.

* **Egy joghallgató öngyilkossági kísérlete.** Reménytelen szerelem terhe szakadt G. Sándor joghallgató szívére. Egykedvű, szótalan lett, s megnyugvást a halálban akart keresni. Tegnap több barátjának mutatott egy kis revolvert s valamennyi előtt hangoztatta, hogy bánatától gondjaitól az fogja őt megszabadítani. Elment dr. Nyiri Ernő ügyvédhez is, akinek az irodájában hosszabb idő óta dolgozott. Elkeseredetten panaszkodott neki, de az ügyvéd a szívére beszélt s G. Sándor látszólag nyugodtan távozott tőle. Sötét gondolataitól azonban még ezután sem birt szabadulni és eltökélte magát, hogy

az öngyilkosságot végrehajtja. Dolgozott a D--n szerkesztőségében. Tegnap délután öt óra után oda tért be s mert nem talált ott senkit, leült, megírta leveleit és azután egy kis hat miliméteres revolverből halántékon lőtte magát. A golyó elszedítette, de halálos sebet nem ejtett rajta. Csakhamar magához tért, zsebkezdőjével betakarta sebet és elment az Emke kávéházba, majd a korzóra s csak akkor árulta el egyik barátja előtt, hogy mit tett, mikor újra szédülés fogta el. Barátja unszolására aztán kocsira ült és a kórházba ment, ahol ápolás alá vették. Az orvosok véleménye szerint néhány nap mulva gyógyultan hagyhatja el a kórházat.

* **Értesítés.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál folyó hó 27-én az irodahelyiségek tisztogatása miatt hivatalos óra nem tartatik. Miről az érdekeltek tudomásvétel végett értesítettnek.

* **Dr. Sárváry Gyula gyásza.** Sárváry Gusztáv nyugalmazott budapesti kir. ítélő táblai bíró, dr. Sárváry Gyula tisztii főorvos testvére f. hó 26-án Budapesten elhalt. A tisztii főorvos bátyja temetésére utazott.

* **Bőjti istentisztelet.** Az ágost. hitv. ev. templomban szerdán d. u. 3 órakor bőjti istentisztelet tartatik.

* **Vasut a Pallagra.** A helyi vasut igazgatósága, mint azt már többször jeleztük, tervbe vette a vasuti közlekedésnek Pallagig való kiterjesztését, illetve meghosszabbítását. A földmívelésügyi miniszter az építendő vasut közigazgatási bejárására a maga részéről Ébersz Károly kir. tan. számvevősegi igazgatót és Magyar Kázmér földmives isk. igazgatót és tanfelügyelőt küldte ki.

* **A debreczeni dohánytermelési kísérleti állomásnak** több kísérlete igen figyelemre méltó eredményre vezetett. A külföldi dohányfélékkel végzett kísérletekből kitűnt, hogy az amerikai: Big Frederik, marylandi, Witthe Burley, connecticut, brasil, chaly, negro dohányokkal, továbbá a kislevelű görög, török dohányokkal hazánkban jó eredményeket lehet elérni; az amerikai dohányok közül a Big Frederik szivartakaró, a többi kiváló szivarbányagot szolgáltat, a görög és török dohányok jó minőségű cigarettanyagot adnak. A különböző hazai dohányfélék nemesítésével végzett kísérletek eredményeképpen kitűnt, hogy a magtökök okszerű kiválasztásával és helyes kezelésével hazai dohányféléink tetemesen javíthatók úgy a termés nagyságában, mint minőségében. A dohánynak mesterséges szárításával, az amerikai Suoroféle pajtában végzett kísérletek reményt nyújtanak arra, hogy ezzel az eljárással sikerülni fog hazánkban az olyannyira kívánatos világosbarna színű dohányokat nagyobb mennyiségben előállítani, másrészt módot fog nyújtani arra is, hogy a későn törés alá kerülő dohányok rendszeren szinesíthetők legyenek. A dohány különböző

fűzési módjai kipróbálásánál kitűnt, hogy az oldalt fűzött dohány adja a legjobb eredményeket: legszebben szinesedett, szívégés, kocsányrothadás alig fordul elő. A műtrágyákkal az 1900. év folyamán végzett kísérletekből biztos következtetések nem vonhatók le, mert a májusi fagy és a későbbi szárazság folytán a dohányok fejlődése oly egyenlőtlen volt, hogy biztos összehasonlító alapul nem voltak felhasználhatók.

* **A városi szeszkereskedés** ügye foglalkoztatta tegnap hosszasan a városi tanács teljes ülését. A tanács végeredményében a betérjesztett számadatok alapján konstata, hogy a szeszüzlet évi harmincznyolcezer korona tisztajövedelmet hoz a városnak s ez alapon mint szépen jövedelmező vállalatot a szeszkereskedés fenntartását fogja javasolni a közgyűlésnek. Egyben azonban szükségét látja egy üzletszabályzat kidolgozásának, amelyben az üzletvezető Papp László hatáskörére nézve a direktívák gondosan megállapíttassanak. Az üzletszabályzatban azt is kimondandónak véli a tanács, hogy az üzletvezető a tisztajövedelem után eső tantiémjeit csak akkor vehesse fel, amikor alapos vizsgálat után a tisztajövedelem már konstata.

* **Hütlén cseléd.** Ökrös József p. ladányi lakos levélben értesítette a debreczeni rendőrség bűnügyi osztályát, hogy cselédje Balázs Erzsébet tőle megszökött. A hütlén cseléd távozása előtt összeszedett egy csomó ruhát s bucsu nélkül távozott. Nagyon valószínű, hogy a tolvaj Debreczenbe jött s ez alapon kéri gazdája a leány nyomozását, elfogatását és megbüntetését.

* **Megoperált főkapitány.** Végh Gyula h.-főkapitányt, ki a budapesti Vereskereszt kórházban fekszik, szombaton operálták meg. Az operáció, mint értesülünk eredményes volt, a beteg h.-főkapitány jól érzi magát, csak a megszorított étrend miatt gyöngült kissé az ereje. Orvosai biznak az operáció teljes sikerében s remélik, hogy pár hét múlva felgyógyulva hagyhatja el a kórházat.

* **Karambol egy kutya miatt.** Tegnap reggel fél kilenc tájban a nagytemplom közelében működött a kutyasíntér. Pinczés Ferenc b.-ujvárosi gazdálkodó szekere mellett haladó kutyáját úgy akarta megmenteni a peczerek körmei közül, hogy kocsijuk mellett sebes hajtással haladt el. Csak hogy balvégzete ugyanakor sodorta arra Nagyházi Mihály sámsomi földmivest is a szekerevel. A keskeny uton a három szekér nem fért el egymás mellett s így az összeütközés elkerülhetetlen volt. Nagyházi szekere összeakadt a Pinczés szekerevel s recsegye-ropegva törtök össze. Az erős lökés következtében Nagyházi lebukott a szekerről s lovai közzé esett s valósággal az Isten őrizte meg, hogy a félelmükben toporzékoló lovak agyon nem gázolták. Csak nagy ügygyel-bajjal birták kiszabadítani veszélyes helyzetéből s egy-két könnyebb természetű sérülésen kívül egyéb bajnem

történt, de a kocsija hasznavehetetlenné vált. Az összeütközés okozója Pinczés Ferenc ellen a rendőrség megindította a hivatalos eljárást.

* **Elveszett** egy arany lánc-karpercz, rajta egy lapos amulettel a Batthyányi-utczától Lőfkovics Arthur ékszerüzletéig vagy onnan Hunyady-utca 23. számig. A becsületes megtaláló kéri Szabó Mihály hentes üzletébe vinni, hol illő jutalomban részesül.

* **Asszony a tyukketrecben.** — Fekete István 40. számú rendőr Homok-utczán lévő lakásáról fél nyolcz óraker indult el szolgálatába. Az udvaron végig haladva észrevette, hogy egy asszony a tyukólból buvik ki. Azonnal lefűlelte az asszonyt, a kiről kiderült, hogy Szekeres Istvánnak hívják és a rendőr két tyukját lopta el, melyeket azonban már előzőleg a Homok-utca 73. szám alatti lakására szállított. Most másodizbon jött el, hogy még az ólban lévő többi tyukot is elszállíthassa, de elcsípték. A tolvaj asszony ellen a rendőr feljelentésére bűnügyi eljárást folyamatba tették.

* **A lelkesedés áldozata.** Annak a lázas lelkesedésnek, amelylyel a fiatalság a Debreczenben vendégszerplő Fedák Sárít körülrajongja, egy fiatal kereskedő tanonc áldozata lett. A Gésák operett előadása után Darvasi Antal kereskedő tanuló is beállott abba a csoportba, amely a művésznő kocsiját vonszolta. Ez okozta az ő szerencsétlenségét, mert mikor a koci a főtéren haladt, Darvasi valamiben megbotlott, elesett és a koci keresztülment rajta. A tüntető csoport nagy éljenzésében nem hallotta meg a szegény ifju jajveszékését, aki nagy lelkesedésének most hosszas betegséggel adja meg az árát.

* **Köszönetnyilvánítás.** Felejthetetlen jó férjem s legjobb családapa, Vilmos Lajos temetése alkalmával az ott megjelent jó barátaink, kartársak és pinczés-egyletnek, kik fájó szívünk keservét részvétűkkel enyhíteni igyekeztek, ezuton szivből köszönetet nyilvánítok. Özv. Vilmos Lajosné; Béla fiam nevében is.

* **Elveszett óra.** Hétfőn reggel a Mester-utczától a nagytözsdeig terjedő uton elveszett egy női ezüst tula óra kettős rövid lánczsal. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, Vágó Andor utóda czégnél, Piacz 28. szám.

* **Jótevény adományok.** A debreczeni izr. szent egyet elveinél és traditiójánál fogva csendes és zaj nélkül végzi jótevény működését és ezért az évente a szegények javára eszközölt téli gyűjtést nem szokta hirtelen nyugtázni, miután azonban Turai Farkas ur, mint egyik buzgó gyűjtő a nyilvános nyugtázást követeli, köszönetünk nyilvánítása mellett igazoljuk ezennel, hogy Turai Farkas ur ivén folyó évi Január hóban adakoztak: Hartstein Péter 40 koronát, Moskovits Adolf, özv. Berger Henrikné, Weisz Menyhértné, Áron Miksa 10—10 korona, Dr. Engel Ignác, Drucker Mór, Glück Venczel, Bechert Manó, Fürst Ödön 6—6 koronát, Kenyeres Károly, Preiser Salamon, Lichtblau Albert, Gyémánt Sámuel, Fleischer Jakab 5—5 koronát, Hidvéger Mihály, Dr. Moskovits Jenő, Markovits Károly 4—4 korona, Dr. Weisz Bernát, Rosenfeld Mór 3—3 koro-

nát, Steiner Arthur, Turai Farkas, Kain József, Sonnerberg M. D., Balogh Dávid, Kohn Samu, Geiger Sámuel, Léderer Márton 2—2 koronát (Folyt köv.)

* **Van szerencsém** a n. é. közönséget értesíteni, hogy bevásárlási utamból visszatértem s üzletemet a tavaszi idényre újdonságokkal uri divat cikkekben dusan elláttam. Tisztelettel Békés Lajos, uri divat-üzlete, Piacz. (Dr. Ujfaluassy-ház.)

* **A hirtelen halál oka.** Még csak két napja temették el Jóna Imrét, az Emke kávéház hetesét s tegnap kiásták a sírjából. Jóna Imre hirtelen halt meg s mert boncolás nélkül temették el, a vizsgálóbírósg tegnap elrendelte holttestének exhumálását s a boncolás megejtését, hogy megállapítható legyen a halál oka. Jóna Imre holtteste visszakerült a kórház márványasztalára s ma fogják felboncolni.

* **Hét pár csizma.** Schott Mendel üzletéből pár nappal ezelőtt 7 pár csizmát loptak el ismeretlen tettesek. A csizmák tényleges tulajdonosa Weisz Bertalan, aki azokat elárulás végett adta át a kereskedőnek. Tegnap egy Polacsek Lajos nevű ismert csavargónál felismerte csizmáit. Polacsek Lajos épen öt koronáért akart tudni az egyik pár csizmán, mikor a rendőr lefűlelte. A tetten ért csavargó beismerte bűnét s most a rendőrség börtönében várja büntetését.

* **Elveszett** keáden délelőtt 9 óraker a piacon egy kis csomag, tartalma selyem és csipke. A szives megtaláló jutalomban részesül, ha a Sáv-u. 7. sz. alatt lakó tulajdonosához juttatja.

* **A népszámlálás adatait** három nagy ládában február 15-dikén küldötte fel a népszámláló bizottság Debreczen város területéről. Ugyanezenidő tájban — de némely város későbbben, sőt valamelyik teljes egy hónapot is késve — küldötték fel a többiek a maguk statisztikai adataikat a m. kir. központi hivatalnak, mely aztán a lakosságok összeségét a hivatalos lapban közétette — a nélkül azonban, — hogy a munkálatokat felűlvizsgálta volna. Így kerültek emez összesített kimutatások a fővárosi hírlapokba, sőt a vidéki újságokba is, azon hozzátoldással, hogy a központi hivatal már át is vizsgálta a munkálatokat. Hát erről még szó sincs, a mennyiben az át- vizsgálás és feldolgozással csak pár hónap múlva lehetnek annyira készen, hogy megállapíthassák, nem kell-e valamely törvényhatóság munkálatait részben vagy egészben visszaküldeni. Szolgáljon ez felvilágosításul és megnyugtatósul különösen a népszámláló biztosoknak, a kik közül némelyek már több ízben tudakozódtak dijjaik bentmaradt része után.

* **Értesítés.** Az izraelita ünnepekre egy kocsirakomány porcellán edény érkezett üzletembe, melyet a főrabbi ur megvizsgált és használhatónak nyilvánított. — Ajánlom dusan felszerelt üveg- és porcellán raktáramat a legolcsóbb árak mellett: Blattner Gyula üveg, tükör és porcellán kereskedő.

TÁVIRATOK.

Az egyetemi ifjak koszoruja.

Budapest, márczius 26. Ismeretes dolog, hogy az egyetemi hallgatók kesztyén nagybizottsága a kereszt visszaállítását körül kifejtett törekvéseért bábékoszort kapott a magyar hölgyektől. E koszort tegnap az egyetemi

ifjak egy küldöttsége Bécsbe vitte s letette megboldogult királyasszonyunk koporsójára. Az ifjak a koporsó előtt csendes imát mondtak a király asszony lelki üdvéért.

Doktoratus a müegyetemen.

Budapest, márczius 26. Ő felsége a király Wlassics miniszter előterjesztésére megengedte, hogy ezenül a József-müegyetemen műszaki doktoratust lehessen tenni. A doktoratus megszerzése, melyhez különben külön szigorlat szükséges, nem kötelező.

Elkésett kegyelmi távirat.

Budapest, márczius 26. Mintegy két hete annak, hogy Krakkóban egy Balzei József nevű közkatonát gyilkos büntette miatt halálra ítélték és az ottani katonai fogház udvarán fel is akasztottak. Most egy krakkói szociálista újság azzal a szenzációs hírrel áll elő, hogy a király voltaképen megkegyelmezett a bűnös katonának s hogy a kegyelmi távirat kellő időben meg is érkezett Krakkóba, azonban az ottani postaszolgálat hiányos volta és a katonai hatóságok mulasztása folytán csak a kivégzés után kézbesítették a hadbírósnak. Így adja elő ezt az említett szocialista lap. Bécsből azonban megczafolják s valótlannak jelentik ki az egész kegyelmi hirt.

Visszatért kivándorlók.

Fiume, márczius 26. Ma egy Braziliából érkezett szállítóhajón 129 magyar kivándorló érkezett vissza hazájába, kiket lelketlen ügynökök csábítottak át fényes ígéretekkel Braziliába. A szerencsétlen emberek az éhenhalással küzdöttek az újvilágban s csak a magyar konzul közbenjárása folytán tudtak visszavergődni teljesen lerongyolódva, szánalmas állapotban a magyar hazába.

Megőrült főispáni titkár.

Budapest, márczius 26. Egy fővárosi lap értesülése szerint Dindár Béla marosvásárhelyi főispáni titkár hirtelen megőrült. Beszállították a kolozsvári kórház megfigyelő osztályába.

Népgyűlés a burokért.

Köln, márczius 26. Ma itt nagy népgyűlés volt a burok érdekében, melyen egy Jansen nevű bur tiszttal beszédet tartott s a többek között kijelentette, hogy a buroknak eszükben sincs békét kötni. Minden távirat, mely Fokvárosból jön s a harcztér eredményeiről szól, egyszerűen hamis. A burok helyzete most rendkívül kedvező s egész északi Transzval a kezükben van.

A bolgár kormány helyzete.

Szófia, márcz. 26. A macedon bizottságok márczius 31-én itt nagy gyűlést fogtak tartani, melyen az erélyes akció meg-

indítását akarják elhatározni. Még nem tudni, hogy Karavelow miniszterelnök a ki kormányaléptéig mindig demagóg volt, mely álláspontot fog elfoglalni a macedon agitációval szemben, de általában azt hiszik, hogy az új kormány sem mer erélyesebb rendszabályokhoz nyulni a macedon bizottságok megfélemezésére.

Olasz diáktüntetések.

Budapest, márczius 26. Rómából táviratilag jelentik. A római, nápolyi és ferrarai egyetem hallgatói nagy tüntetéseket rendeztek, melyeken élénk rokonszenvűeknek adtak kifejezést az üldözött orosz diákok iránt.

Elszász-Lotharingia.

Budapest, márczius 26. Strassburgból jelentik, hogy az Elzász-Lotharingiai képviselők nagyszabású mozgalmat indítottak az ottani kivételes állapot megszüntetése céljából. Riff, a német birodalmi gyűlés tagja, a következőkben összegezi a tartományok kívánságait: A kivételes törvények helyettesenek hatályon kívül. Elzász-Lotharingia ép olyan német szövetséges állam legyen, mint a többi, legyen uralkodója, például maga a német császár, vagy a badeni nagyherceg, vagy pedig egy olyan német herceg, aki családi tradíciói révén jogot formálhat Elzász-Lotharingia trónjára. A párisi „Reppel“ szerint a német kormány nem rokonszenvez a törekvésekkel és Elzász-Lotharingiának olyan autonóm kormányt akarna adni, mint amilyennel a Hanza városok bírnak.

Merénylet Vilmos császár ellen.

Bécs, márczius 26. Bécsi tudósítónk jelentése szerint tegnap Münchenben azért maradt el Vilmos császárnak kikocsizása, mert a rendőrség arról értesült, hogy valaki merényletet akart elkövetni a császár ellen. Egy embert, a kit a tervbe vett merénylet elkövetésével gyanúsítottak, még tegnap letartóztatott a müncheni rendőrség.

Az olasz kormányt leszavazták.

Róma, márcz. 26. A pénzügyi bizottság tegnapi ülésében a kormány pénzügyi programját 6 szavazattal 2 ellenében elvetette. Most már valószínű, hogy a kormány a királynak a kamarák fölözlását fogja javaslatba hozni.

A burok harca.

London, márczius 26. Kitchener lord táviratozza Pretóriából tegnapi kelttel: Babington hadoszlopa Ventersdorp-tól délnyugotra megtámadta Delarey 1500 főnyi seregét, azt teljesen megverte és üldözőbe vette. Az angolok ez alkalommal zsákmányul ejtettek két tábori ágyut, 320 lövedéket, egy Pom-pom-ágyut, hat Maxim-ágyut, 15.000 kartácsot, 160 puskát, 53 nagyobb és kisebb szekeret. A burok közül 140 ember fogságba esett, sokan elestek

vagy megsebesültek. Az angolok vesztesége kicsiny.

Pretória, márczius 26. Hivatalos közlés szerint megengedték, hogy 350 zuzógép újra megkezdje a munkát a Rand bányákban.

Tőzsde.

— Esti zárlat. —

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

Buza áprilisre . . .	7.66
„ májusra . . .	7.70
„ októberre . . .	7.70
Rozs áprilisre . . .	7.68
„ októberre . . .	6.75
Zab áprilisre . . .	6.36
Tengeri májusra . . .	5.29
„ júliusra . . .	5.41

Amerika egynegyed czenttel alacsonyabb, Berlin fél márkával magasabb. — Csendes.

VEGYES.

Az udvarias király. A párisi vasut indóházánál a napokban érdekes kis epizód játszódott le. Lipót belga király, a ki szeret elvegyülni inkognitó a nép közé, ott álldogált a perronon, várva a vonatot. Ekkor egy hölgy haladt el mellette s kiejtett kezéből egy kicsiny csomagot. A király udvariasan lehajolt és fölemelte, mire a hölgy dühösen vette ki kezéből. Nem ösmerte a királyt s azt hitte, hogy valami tolvajjal van dolga.

Mire való a kinematográf? A kinematográfnek eddig komoly emberek előtt nem volt nagy becsé s e jeles találmányt mindenki játékszernek minősítette. Most nagyban emelkedett értéke Angliában, még pedig egy csodálatos véletlen folytán, mely a Music-hallban játszódott el. A dél-afrikai csatátér legújabb eseményeit reprodukálta a kinematográf. Az élőképek egyikén néhány jelenlevő londoni ur egy katonatiszt képmására ismert, aki már hosszabb idő óta nem adott életjelt magáról, úgy, hogy felesége megsiratta és gyászt viselt érte. A kinematográf révén most kiderült, hogy a derék hadfi nem halt meg, csak a levelei veszték el a postán.

Lemészárolt család.

— Saját tudósítónktól. —

Véres gyilkosság történt a szenttamási határban levő kütasi szállások egyikén. Elő hó 23-án délelőtt — mint tudósítónk írja — Kosoczký József nevű szolgálégény azt a jelentést tette a csendőrségnek, hogy gazdáját Szakács Ferenczet és annak családját az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek kirabolták és meggyilkolták. A csendőrök azonnal megjelentek a helyszínen s a mikor a szállásra értek Szakácsot, feleségét és két gyermekét nagy vértócsában a szoba közepén halva találták.

Szakácsnak és feleségének a feje volt összezúzva, a két gyermeknek pedig a nyaká volt átmetszve. A család által használt két szoba, valamint a kamara teljesen fel volt forgatva. A

kihallgatott szolga a gyilkosságra nézve semmi némű fölvilágosítást nem tudott adni, mert mint előadta, ő az istállóban aludt a mi kissé távol esik a laképülettől. A sáros udvarban talált lábnyomokból a csendőrök megállapították, hogy a rablott holmikat koszin szállították el s az egyik ló jobb lábán patkó nem volt. Ezután a nyom után indult el a csendőrség és fél napi kutatás után sikerült az elrablott tárgyakat Bocsity Jován szállásán megtalálni.

Bocsity miután látta, hogy nem tagadhat tovább, bevallotta, hogy a gyilkosságot Kosoczy Ferencz a megölt Szakács szolgájának a testvére, továbbá Kosoczy József a szolga, Mityin Pajo és Gyurcsik András követék el, őt pedig csak kocsinak fogadták fel hogy a kirabolt tárgyakat elszállítsa. A letartóztatott gyilkosok a gyilkosság részleteire nézve előadták, hogy éjnek idején behatoltak Szakács lakásába, mert azt hitték, hogy Szakácsnál sok pénz van; a mult héten adott el 10 darab ökröt. Ezt a pénzt követelték, amit azoiban Szakács nem akart előadni. Minthogy pedig Szakács felesége a két Kosoczyt felismerte, nehogy árulójuk legyen, valamennyit megölték. A gyilkosokat a csendőrség bebisérte a törvényszékhez.

Angyal és ördög.

(Folytatás.)

Hadák mosolyogva kezdte el beszédét.
 — A kis gyermekről akarok beszélni.
 — Mi van vel? —
 — Értesítést kaptam, hogy egészen elfelejtette a szüleit.
 — Brávó!
 — Nagyszerűen viseli magát s a bányászkat szüleinek tartja.
 — Kitűnő!
 — De egy baj van.
 — És az?
 — A bányászék nem akarják tartani a gyermeket. Vissza akarják adni.
 — Hát ez az örömhír?
 — Nem! Hanem az, hogy újra rávettem őket.
 — Ez már jó hír.
 — Hajlandók a gyermeket nevelni, magukénak elismerni és soha semmi járandóságra igényt nem tartanak, ha a nagyságos asszony egyszer s mindenkorra tizezer koronát ad nekik.
 — Ez sok!
 — Mäskülönben visszaadják a gyermeket.

Darinkainé gondolkodni kezdett. Boszszantotta ez a dolog. Éppen olyankor, amikor már alig néhány hónap választja el attól, hogy örökre Dérczié legyen. Más mentség nem volt, meg kellett ígérni a tizezer koronát.
 — Jól van Hadák, teljesitem a bányász kívánását. De irást vegyen tőlük. Holnapután otthon leszek, legyen ön is ott.
 Mosolygott s azután sietve tovább ment.

— Brávó Hadák — gondolta magában a férfi — ezt jól csináltad. A vadászaton is részt veszel s tizezer koronát is szereztél.
 — Azután boldogan követte a szép asszonyt.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szerdán bérletszünetben, Fedák Sári vendégfelléptével

A bibliás asszony.

Operette 3 felvonásban.

III-ik Ernő cirill király	— ifj. Szathmáry.
Chatellerault márkí	— Környei B.
Beaugency, hercege	— Tanay Fr.
Pontbichet	— Csatár Gy.
Trenitz, gróf	— Péchy L.
Czelesztin karmester	— Sziklay M.
Jolivet	— Bay László.
Pontgiband) ujságírók	— Karacs Imre.
Chatellerault márkíné	— Fedák Sári.
Thea	— F. Kállai L.
Merechatné	— Szigeti L.
Sarah	— K. Gyalyassi P.

Holnap csütörtökön „C” bérletben:

Parasztbecsület.

A varázshegedű.

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutván, hogy az orth. izr. hitközség pászka sütői, nevezetesen Geiger József és Stern Ignác a mi hitközségünk tagjait a háznál felkeresik és pászkáikat ajánlják, indittatva érzükk magukat arra *gyelmeztetni a t hitközségi tagokat, hogy nevezett pászka sütődék nem a mi rabbinatusunk felügyelete alatt állanak és azokban nem a mi hitközségünk lisztjéből készülnek a pászkák.

Tekintettel arra, hogy a pászka árusítás nem képezi a szabad ipar tárgyát, hanem mindegyik hitközség csak a saját tagjai részére van jogosítva husvéti lisztet és kész pászkát árusítani, arra kérjük hitközségünk t. tagjait, hogy hitközségünk jól felfogott érdekében b. megrendeléseikkel kizárólag hitközségünk pászkasütőit; Weisz Józsefet (Simonffy-u. 29. sz.) Kohn Abrahámot (Külvásártér 3. sz.), Feldmann Márton (Hatvan-n.) támogatni sziveskedjenek. Hitközségünk husvéti lisztárudája Tizenhárom város 11. sz. a. Feldmann Dániel házánál van.

Debreczen, 1911. márcz. 26.

A debreczeni izr. hitközség elöljárósága.

Vetni való

bükköny és zab

kapható Weissenberg Jakabné és fia cégénél Tizenháromváros-utca 39. szám. Ugyanott egy métermázsza dió 27 forintjával kapható.

Szives tudomásúl

Saját termésű, tiszta természetes ó-borok Szent-Anna puszta homoki szőlőtelepünkről.

Literes palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér.
Rizling	92 "
Veres asztali, 98-ról	80 "
Veres kadarka, 98-ról	1.20 "
Asztali siller	70 "
Nagy-Burgundi siller	92 "

Palaczkokért 16 fillér betét.

Hordószámra való vételnél megfelelő árengedmény. Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fia cégnél

Debreczen, Tisza-palota, valamint

Geréb Fülöp utódai uraknál.

Gyarmathy János mészáros. Dégenfeld-tér 3. sz. (Csapó-u. sarok) Hús árak: 1. r. 50 kr. 11. r. 44 kr. Egy kg. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertés hús napi totyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hidegfűszégek állandóan friss. Virsli és szavaldó drága 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. BŐVÜLET: Bethlen-utca 29. (saját ház). Itt a húsárak: 1. r. 48 kr., itt is mindenféle hentes-cikkeket kaphatók. Vendéglősöknek megfelelő árengedmény!

PÁSZTORGYULA és TARSA

vas-, szerszám- és rézárú-kereskedése. Debreczen, Csapó-utca Bank-ház.

A nagyközönség szives figyelmét van szerencsénk felhívni

vas-, acél- és rézárú kereskedésünkre

Debreczen, Csapó-utca elején.

Gazdasági eszközök:
 Lánczos (Sack) ekék, mindenféle eke-részek és kézi szerszámok. Vasboronák, lánczok. Angel gépszij és gépfelszerelések.

Háztartási cikkek:
 Takaréktűzhelyek, kályhák, konyhadények, Solingeni evőszerek, ollók és zsebkeések. Épület- és tatorvasalások. — Müszerek minden kézműves számára mérsékelt árak mellett. Épületi vasgerendák és falkötő vasak külön ajánlat szerint.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Kátrányos fedél és aszfalt elszigetelő lemezek. Vas és horganyozott vas fedellemezek.

Alapi Salamon Géza-féle

Szulini Korona-Forrás

legszénsavdusabb — nem műsavval telített — természetes ásványviz.

Kitünő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légeső- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize

savanykás borral, vagy — főleg nők és gyermekek számára — gyümölcszörppel felséges üdítő italt szolgáltat.

Kapható minden fűszer- és csemegeüzletben.

Apró hirdetések.

Díja : 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Középkoru. jobb állásu, nyugdíjkezes állami hivatalnok, idősebb, derék, molett, független, vagyonos nő komoly ismeretségét óhajtja. Komoly ajánlatok „megelégedés czimen a kiadóhivatalba kéretnek.

Eladó vasszékek. A Hungária kávéházban 100 darab vasszék eladó.

Kiadó. Az **Első Takarékpénztár** 1-ső számú udvarában **egy világos száraz helyiség**, mely irodának vagy raktárnak használható, továbbá **egy pincze raktárhelyiség** 1901 május 1-től bérebe kiadó.

Füsterüzletbe egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Czeglédy és Polgárnál.

Egy elemi iskolát jó sikerrel végzett 14-15 éves **polgár leány** üzletben alkalmazást nyerhet. Személyes bemutatkozás reggel 7-8 óra között megkivántatik. **KATZ JAKAB** Szent Anna-utca 1.

Vetőgépek alig használt feltűnő olcsón előnyös fizetési feltételek mellett Klein Jakab gépraktárosnál, Piac-utca 26. Nagy tőzse udvarán. Ugyanott ócska vasat és mindenféle fémet legmagasabb árban vásároltatnak.

Tanulónak felvétetik egy 14 éves jó családból való fiu Kovács Gyula vasüzletében.

Morgó utca 19, egy utcai lakás 3 szobával és mellékkel kiadó.

Modern 3 szobás lakás kiadó. Jó ivóviz az udvarban. Csokonai-u. 13. szám.

Kaiser Salamon vászon, kézmű és divat részlete Hatvan-utca 2. sz. a. található.

Luczerna és répamagvak legolcsóbb és legjobb minőségben Deutsch Albert és fia magkereskedésében. kaphatók Hatvan-u.

A vén kertben 60. szám Kar-u. felel, szép fronttal, igen alkalmas ház és szőlő azonnal eladó.

Köhögés ellen Pemefü czukorka Borsy czukrárdában kapható; egy doboz 20 fillér.

Maison Steiner új női divatterem Piac-u. 65. (Miklós-utca sarkán.) Elvállal egyszerű és díszesebb ruhák mérték utáni elkészítését mérsékelt árak mellett.

Legjobb kötött harisnyák kötött férfi egészségügyi harisnya 3 pár 68 kr. kötött szintartó fekete női harisnyák 3 pár 75 kr. **Márton Gyula** férfi és női divatüzletébe Bika szálloda mellett.

Szőlőskert az újkertben nemes gyümölcsfákkal, lakóházzal és jóvizű kuttal olcsón eladó. Czím a kiadóban.

Faj tiszta, őszszel szedett, háromszor permetezett, egészséges kövidinka, kadarka és olasz rizling sima szőlővessző kapható Benyáts Emilnél, Tisza-palota.

Eladó két éves gyökeres Ezerjő és Kövidinka vesszők. Értekezhetni: Kacz Lajos borkereskedőnél.

Kiss Ignác épület- és díszmű bádógos, Debreczen, Piac-utca 34. szám. Elvállal mindenféle bádógos munkát, valamint villamesengő berendezést és javítást jutányos árban, ugyszintén különlegességi bádógos munkákat pontosan készít.

30 hecto liter bor homoktalajról eladó, ugyanott 20 és fél kat. hold mnyorsági föld, tehenészetre nagyon alkalmas, a várad-utcai temető mellett haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal, Hunyedi-utca 9. szám.

Kerestetik 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Czím: Vágó Andor utóda ezégnél, Főtér.

Pénztárosnőnek ki irodai munkákban is jártas szép írással bíró komolyabb hölgy egy helybeli nagykereskedésben alkalmazást talál, ugyanott egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik. Czím a kiadóhivatalban.

ANTAL VINCZE

férfiszabó divatüzlete
Debreczen, Simonffy-utca 1. szám.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagy közönség becses figyelmét felhívni, hogy egy a

tavaszi, mint nyári
szöveteim

a legszebb kivitelben és nagy választékban megérkeztek, azokat igen szolid árban a legújabb divat szerint készítem.

Amidőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, **szöveteim megtekintését** szíves figyelmükbe ajánlna vagyok

kiváló tisztelettel
ANTAL VINCZE.
férfiszabó.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás, továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó.

Tavaszi idényre

ajánlom **dúsan** felszerelt raktáramat női ruhaszövetekben, ugyszintén mosó batizst, zefir és cretonokban, továbbá női és férfi fehérneműek, nyakkendők, harisnyák, miderek, vásznak, függönyök, ágyterítők, paplanok, női és gyermekkötevények, bélésneműek **nap- és esőernyők** nagy választékban feltűnő olcsó árak mellett. —

Szövet maradékok félárban.

Tisztelettel

KISS LAJOS

Alföldi takarékpénztár épület.

Óriási

választék
Kalap, Czipő,

fehérnemű

legjutányosab árban

Márkus Miksa

férfi divat üzletében. Debreczen, Piac-utca 7. sz. a. Vecsey ház.

Zsebkendők és harisnyák
nagy választékban.

Tömeges vétel folytán

feltűnő olcsó árak

mellett aljánlunk míg a készlet tart u. m. Rendkívül erős férfi czugos bőr czipő párja 1.85. Férfi lakk czipők fűzős, vagy czugos, párja 3 frt. Leány és női czipők 1 frtől kezdve, tiszta selyem esernyők 2 frtől kezdve. Divatos férfi kalapok 1 frtől kezd. Egész finom férfi ingek 85 krajczártól kezdve.

Gallérok darabja 10 kr.
Törülköző, blousok, női ingek, jäger alsó ruhák, lábravalók, nyakkendők stb. minden elfogadható árban.

SZÉKELY JENŐ ES TÁRSA
Főtér, Hungária mellett.
Vasutasok és vaggongyáriaknak 10% engedmény.

Kegyes Ferencz

legnagyobb
sírkő raktára

az ipar- és kereskedelmi
bank palotában.

Dús választék mindenféle sírkövekben, igen olcsó árak mellett, pontos és szolid kiszolgálás.